

На основу члана 153. став 1. и члана 154. став 5. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22),

Републичка изборна комисија, на седници одржаној 19. априла 2022. године, решавајући по приговору кандидата за народног посланика Желька Рајчевића из Апатина против Решења Општинске изборне комисије општине Апатин број 013-5-11-1/2022-I од 13. априла 2022. године, донела је

РЕШЕЊЕ

1. Приговор се ОДБИЈА као неоснован.
2. Ово решење се објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Образложење

Републичка изборна комисија је 18. априла 2022. године у 11,18 часова примила допис Општинске изборне комисије општине Апатин број 013-5-12/2022-I од 14. априла 2022. године, којим је достављен приговор кандидата за народног посланика Желька Рајчевића из Апатина, заведен у општини Апатин 14. априла 2022. године у 10,49 часова, заведен под бројем 013-5-12.

Приговор је поднет против Решења Општинске изборне комисије општине Апатин број 013-5-11-1/2022-I од 13. априла 2022. године, којим је одбачен захтев подносиоца приговора за поништавање гласања на бирачком месту 17 у општини Апатин.

Оспорено решење је на веб-презентацији Републичке изборне комисије објављено 13. априла 2022. године у 12:46:50 часова.

Приговор се подноси: 1) због тога што у оспореном решењу није уопште или није правилно примењен закон, други пропис или општи акт; 2) због тога што га је донео ненадлежан орган; 3) због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања; 4) због тога што је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак о чињеничном стању; 5) због повреде правила поступка.

У образложењу приговора, подносилац приговора наводи да се у образложењу оспореног решења наводи да се Општинска изборна комисија руководила чланом 153. Закона о избору народних посланика, те да је путем електронске поште послала дана 6. априла 2022. године приговор Републичкој изборној комисији, а дана 7. априла 2022. године и препорученом пошиљком, да би дана 12. априла 2022. године у 10 часова и 45 минута био запримљен допис Републичке изборне комисије 02 број 013-1217/22 од 11. априла 2022. године, којој се Општинској изборној комисији општине Апатин прослеђују захтеви за поништавање гласања на бирачким местима 013-5-10 и 013-5-11 од стране подносиоца приговора на даље поступање, које је Општинска изборна комисија сходно члану 148. став 1. Закона о избору народних посланика, одбацила.

Подносилац приговора сматра: да су став и одлуке Републичке изборне комисије и Општинске изборне комисије општине Апатин погрешни и донети мимо закона; да се простим језичким тумачењем првобитно

поднетог приговора од 6. априла 2022. године може утврдити да ниједном речју није наведено или захтевано понављање гласања на бирачком месту те да је јасно наведено да се ради о приговору на рад бирачког одбора против предузетих радњи, изборног процеса и сачињавања записника, а чиме се указује не на неправилност током спровођења гласања, а у смислу одредбе члана 148. став 1. Закона о избору народних посланика, већ је приговор заснован на одредби члана 150. истог закона, а у смислу да се приговор подноси против предузетих радњи у спровођењу избора које су биле неправилне; да из саме садржине приговора произлази да се приговор подноси против радње гласања ван бирачког места, радње утврђивања резултата гласања на томе бирачком месту, те вођењу изборног процеса током изборног дана, а за које изборне радње, а не неправилности током спровођења гласања, није било нити постоји предвиђено друго правно средство, да је у наведеном смислу Републичка изборна комисија могла и морала да одлучи о приговору, а у смислу одредбе члана 153. Закона о избору народних посланика, а не да своју обавезу пребацује на Општинску изборну комисију општине Апатин, па да она поступа по захтеву који у основи и не постоји, чиме је решавање о приговору на изборне радње (не неправилности у спровођењу гласања) поверила органу који о томе и не може да расправља.

Подносилац приговора предлаже да Републичка изборна комисија усвоји приговор, поништи Решење Општинске изборне комисије општине Апатин број 013-5-11-1/2022-I од 13. априла 2022. године и да одлучи по приговору подносиоца приговора од 6. априла 2022. године, који је истакнут на рад бирачког одбора против предузетих радњи, изборног процеса и сачињавања записника на бирачком месту број 17. у општини Апатин.

Републичка изборна комисија је, претходно испитујући приговор, у смислу одредби члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - Аутентично тумачење), а у складу са чланом 159. став 1. Закона о избору народних посланика којим је предвиђено да се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно примењују на одлучивање о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту и на одлучивање о приговору, утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица.

Поводом навода из приговора, Републичка изборна комисија је констатовала следеће чињенично стање:

- подносилац приговора Желько Рајчевић је кандидат за народног посланика под редним бројем 50. на изборној листи кандидата за народне посланике МОРАМО – АКЦИЈА – Еколошки устанак – Ђута – Не давимо Београд – Небојша Зеленовић коју је, за изборе одржане 3. априла 2022. године, поднела Група грађана МОРАМО – АКЦИЈА – Еколошки устанак – Ђута – Не давимо Београд;

- Републичка изборна комисија је 11. априла 2022. године примила допис Општинске изборне комисије општине Апатин број 013-5-22/2022-I од 6. априла 2022. године, којим су достављени приговори кандидата за народног посланика Желька Рајчевића број 013-5-10/2022-I и 013-5-11/2022-I;

- Републичка изборна комисија је, дописом 02 број 013-1217/22 од 11. априла 2022. године, наведене приговоре, као захтеве за поништавање гласања на бирачким местима, проследила Општинској изборној комисији

општине Апатин, на даље поступање, са навођењем да је увидом у достављену документацију, као и саму садржину поднесака, а у складу са чланом 150. став 2. Закона о избору народних посланика, утврђено да се не ради о приговорима, већ о захтевима за поништавање гласања на бирачким местима број 12 и 17 у општини Апатин, за чије одлучивање је надлежна Општинска изборна комисија општине Апатин, у складу са чланом 148. став 3. Закона о избору народних посланика;

- Општинска изборна комисија општине Апатин је, на седници одржаној 13. априла 2022. године, донела оспорено решење, којим се, у диспозитиву, одбацује захтев за поништавање гласања кандидата за народног посланика на листи Коалиције „Морамо-Акција-Еколошки устанак-Ћута-Не давимо Београд-Небојша Зеленовић“ Жељка Рајчевића из Апатина, као поднет од стране неовлашћеног лица;

- у образложењу оспореног решења се, између остalog, наводи: да је дана 12. априла 2022. године у 10 часова и 45 минута запримљен допис Републичке изборне комисије 02 Број 013-1217/22 од 11. априла 2022. године, којим се Општинској изборној комисији Општине Апатин прослеђују захтеви за поништавање гласања на бирачким местима бр. 013-5-10 и 013-5-11 од 6. априла 2022. године, поднети од стране кандидата за народног посланика Жељка Рајчевића на даље поступање; да сходно члану 148. став 1. Закона о избору народних посланика захтев за поништавање гласања на неком бирачком месту може да поднесе подносилац проглашене изборне листе и то у року од 72 часа од затварања бирачког места због неправилности током спровођења гласања, односно бирач у истом овом року на бирачком месту на ком је уписан у извод из бирачког списка и то ако га је бирачки одбор неосновано спречио да гласа или ако му је на бирачком месту повређено право на слободно и тајно гласање; да подносилац предметног поднеска Жељко Рајчевић из Апатина није подносилац проглашене изборне листе, те самим тим није ни овлашћено лице за подношење конкретног захтева; да Жељко Рајчевић из Апатина такође није ни бирач уписан у извод из бирачког списка на бирачком месту 17 у Апатину кога је бирачки одбор неосновано спречио да гласа, односно којем је повређено право на слободно и тајно гласање, те исти ни по овом основу нема право да поднесе предметни захтев;

- да је Жељко Рајчевић из Апатина, кандидат за избор народног посланика у Скупштини Републике Србије на листи Коалиција „Морамо-Акција-Еколошки устанак-Ћута-Не давимо Београд-Небојша Зеленовић“, 6. априла 2022. године, Општинској изборној комисији општине Апатин доставио поднесак насловљен Републичкој изборној комисији путем локалне изборне комисије и назван као приговор на рад бирачког одбора против предузетих радњи, изборног процеса и сачињавања записника, који је заведен под бројем 013-5-11;

- да у поднеску од 6. априла 2022. године, подносилац приговора наводи: да подноси приговор на рад бирачког одбора на бирачком месту 17 Апатин Ромско насеље за спровођење избора за председника Републике и избора за народне посланике Скупштине Републике Србије, а из разлога што је једна особа пријавила преко 100 гласача ради гласања ван бирачког места; да је председник одбора пре 11:00 часова одредио две комисије за гласање ван бирачког места и исте пре 11:00 часова послао на терен, а да им при томе није обезбедио све што је потребно за гласање ван бирачког места, па је тако једној екипи дао UV лампу, а другој спреј за обележавање; да је, док су екипе

већ биле на терену и мимо Закона спроводиле поступак гласања, накнадно, око 10:30 часова, кандидат за народног посланика Марко Ђумић донео два спреја и две UV лампе, да би се исте доставиле накнадно екипама на терену; да је председник бирачког одбора расформирао две екипе од по три члана, на тај начин што је направио и трећи тим, али на начин да од шест људи на терену прави три тима од по два човека; да су са бирачког места однети листићи у неутврђеном броју и који се не слажу са бројем гласача који гласају ван бирачког места, па су се екипе са терена враћале са неупотребљеним листићима; да су након тога бирачи који су гласали ван бирачког места долазили на бирачко место и поново гласали; да се увидом у бирачки списак примећује да су чланови бирачког одбора дозвољавали гласачима да се у бирачки списак потписују са + или X иако увидом у њихове личне карте произилази да су писмени јер се на истима налази потпис; да су приликом утврђивања резултата гласања и сачињавања записника у кутији за председничке изборе пронађена два листића више од броја гласалих према бирачком списку, па је један члан бирачког одбора узео два неважећа листића и тако наштимао да одговара број гласалих и број листића у кутији; да предлаже да се на све наведене околности изврши увид у Записник о раду бирачког одбора за гласање за избор председника Републике и за изборе за народне посланике Народне скупштине, да се саслушају сви чланови бирачког одбора, да се саслуша Марко Ђумић, те изврши увид у посебан записник и примедбе истакнуте од стране домаћих посматрача „Локални фронт“ као и у целокупни изборни материјал и донесе одлука по овом приговору.

У складу са наведеним чињеничним стањем, Републичка изборна комисија је констатовала следеће правно стање:

- да је чланом 147. Закона о избору народних посланика прописано да су правна средства у спровођењу избора захтев за поништавање гласања на бирачком месту, приговор и жалба;

- да је у погледу захтева за поништавање гласања на бирачком месту чланом 148. Закона о избору народних посланика прописано: да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања (став 1); да бирач може у року од 72 часа од затварања бирачког места поднети захтев за поништавање гласања на бирачком месту на којем је уписан у извод из бирачког списка ако га је бирачки одбор неосновано спречио да гласа или ако му је на бирачком месту повређено право на слободно и тајно гласање (став 2); да о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту одлучује локална изборна комисија, а о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству одлучује Републичка изборна комисија (став 3); да је орган надлежан за одлучивање о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту дужан да у року од 72 часа од пријема тог захтева донесе решење по том захтеву и објави га на веб-презентацији (став 4);

- да је у погледу општих правила о праву на приговор, чланом 150. Закона о избору народних посланика прописано: да подносилац проглашене изборне листе има право да поднесе приговор против донете одлуке, против предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу избора, ако овим законом није предвиђено другачије (став 1); да се приговор не може поднети против одлуке, радње или

пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња за које је предвиђено друго правно средство (став 2); да подносилац изборне листе, политичка странка, посланичка група, кандидат за народног посланика, бирач и лице чије је име у називу изборне листе или подносиоца изборне листе могу поднети приговор када је то прописано овим законом (став 3);

- да је право кандидата за народног посланика на подношење приговора дефинисано чланом 79. став 2. Закона о избору народних посланика, против решења о проглашењу изборне листе, као и чланом 156. став 3. истог закона, против решења Републичке изборне комисије којим је усвојен приговор.

У складу са наведеним чињеничним и правним стањем, Републичка изборна комисија је закључила да су сви наводи поднеска-приговора од 6. априла 2022. године несумњиво усмерени ка томе да укажу на неправилности у спровођењу гласања на бирачком месту (пре свега по питању спровођења поступка гласања бирача ван бирачког места), што може да буде предмет искључиво захтева за поништавање гласања на бирачком месту, а не и другог правног средства, односно приговора, како је то прописано чланом 150. став 2. Закона о избору народних посланика.

Наиме, подносилац тврди да је поднесак-приговор од 6. априла 2022. године заснован на одредби члана 150. Закона о избору народних посланика, у смислу да се приговор подноси против предузетих радњи у спровођењу избора које су биле неправилне, те да се њиме не указује на неправилност у спровођењу гласања, што је предмет захтева за поништавање гласања на бирачком месту. У вези са наведеном тврдњом подносиоца приговора, Републичка изборна комисија указује на то да се неправилности током спровођења гласања такође односе на предузимање одговарајућих изборних радњи, или њихово пропуштање, и то пре свега од стране бирачког одбора, али и трећих лица. Разлика је, међутим, у томе што, према слову закона, односно члану 150. став 2. Закона о избору народних посланика, предузете радње које подносилац приговора оспорава могу да буду оспораване искључиво захтевом за поништавање гласања на бирачком месту и оне, dakле, не могу да буду предмет приговора, с обзиром да је за њих предвиђено друго правно средство.

У том смислу, окарактерисање поднетих поднесака названих приговорима као захтевима за поништавање гласања на бирачком месту има своје упориште у наведеним законским одредбама, због чега и надлежност за поступање по њима припада Општинској изборној комисији општине Апатин.

Републичка изборна комисија је закључила да наводи подносиоца приговора да се у поднеску-приговору од 6. априла 2022. године ниједном речју не помиње или захтева понављање гласања на бирачком месту не утичу на суштину предметног акта, с обзиром на то да је чланом 155. став 1. Закона о избору народних посланика прописана последица усвајања приговора, а то је поништавање одлуке донете у спровођењу избора, односно радње предузете у спровођењу избора. Сходно наведеном, без обзира на то да ли се приговором или захтевом за поништавање гласања на бирачком месту захтева поништавање неке одлуке, радње или целог поступка гласања на бирачком месту, или само указује на неку неправилност у поступку доношења одлуке, односно извршавања радње, усвајање приговора, односно захтева, мора за своју правну последицу да има поништавање

оспорене одлуке, односно радње. Супротно тумачење би практично обесмислило ове правне институте као правних средстава у поступку заштите изборног права.

Оцењујући, даље, основаност оспореног решења, односно одлуке да предметни поднесак буде одбачен као захтев за поништавање гласања на бирачком месту који је поднет од стране неовлашћеног лица, Републичка изборна комисија је констатовала да је Општинска изборна комисија општине Апатин донела правилну и на законом засновану одлуку, имајући у виду не само одредбе члана 148. Закона о избору народних посланика, на које се, по оцени Републичке изборне комисије, правилно позвала Општинска изборна комисија општине Апатин, већ и чињеницу да је подносилац поднесака кандидат за народног посланика, који, у том својству, није имао активну легитимацију ни за подношење приговора против предузетих радњи бирачког одбора, ни за подношење захтева за поништавање гласања на бирачком месту број 17. у општини Апатин.

На основу свега изнетог, Републичка изборна комисија је закључила да приговор није основан, тако да је донела одлуку како је наведено у диспозитиву овог решења.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења подносилац приговора може изјавити жалбу Управном суду у року од 72 часа од објављивања овог решења на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

02 Број: 013-1598/22
У Београду, 19. априла 2022. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

